

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

Gada pārskats

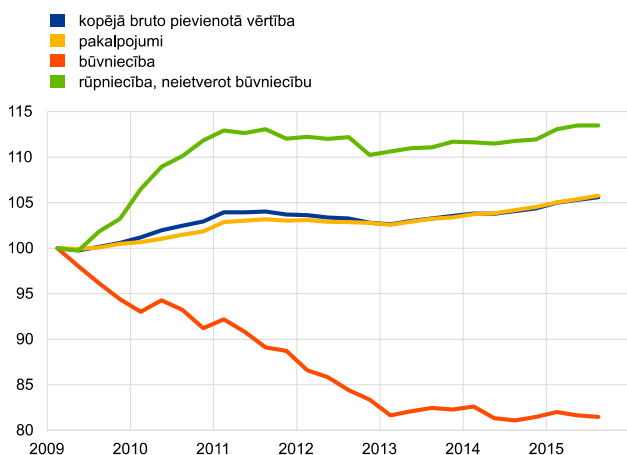
2015

11. attēls

Euro zonas reālā bruto pievienotā vērtība saimnieciskās darbības veidu dalījumā

(indekss: 2009. g. 1. cet. = 100)

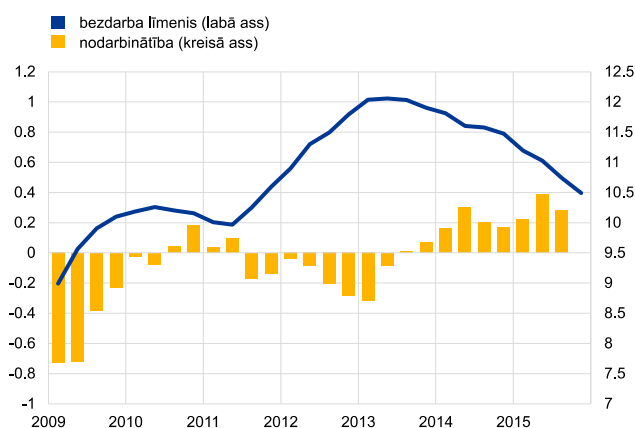

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

12. attēls

Darba tirgus rādītāji

(kāpuma temps salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni; % no darbaspēka; sezonāli izlīdzināti dati)

Avots: Eurostat.

2015. gadā nozarēs bija vērojama samērā plaša atveseļošanās (sk. 11. att.). Kopējā bruto pievienotā vērtība pēc trīs gadus ilga atveseļošanās perioda 2015. gada 3. ceturksnī gandrīz sasniedza pirmskrīzes augstāko līmeni. Pievienotās vērtības kāpums pakalpojumu nozarē joprojām bija straujāks par pievienotās vērtības pieaugumu rūpniecībā (neietverot būvniecību) un būvniecībā, un 2015. gada 3. ceturksnī tas bija aptuveni par 3% augstāks par pirmskrīzes rekordlīmeni. Pievienotā vērtība rūpniecībā (neietverot būvniecību) joprojām bija zemāka par tās pirmskrīzes līmeni, taču turpināja pakāpeniski atjaunoties. Turpretī pievienotā vērtība būvniecībā 2015. gadā nedaudz saruka un saglabājās daudz zemākā līmenī salīdzinājumā ar 2008. gadā novēroto pirmskrīzes augstāko līmeni.

Situācija darba tirgos turpināja pakāpeniski uzlaboties

Darba tirgi 2015. gadā turpināja atveseļoties (sk. 12. att.). Nodarbināto skaita pieaugums, kas sākās 2013. gada vidū, turpinājās 2015. gadā. Euro zonā nodarbināto skaits 2015. gada 3. ceturksnī bija par 1.1% lielāks nekā 2014. gada atbilstošajā ceturksnī, tomēr tas joprojām bija aptuveni par 2% zemāks par pirmskrīzes augstāko līmeni. Nodarbinātības pieaugums 2015. gadā galvenokārt atspoguļoja Spānijā un Vācijā novērotos uzlabojumus, turklāt pozitīvas pazīmes liecina, ka kāpumu veicinājušas arī dažas iepriekš mazāk aizsargātas valstis.

Nozaru dalījumā nodarbinātība palielinājās galvenokārt pakalpojumu nozarē, savukārt nodarbināto skaits rūpniecībā (neietverot būvniecību) pieauga tikai mēreni, bet nodarbinātības līmenis būvniecībā samazinājās. Kopējais nostrādāto stundu skaits 2015. gadā pieauga

nedaudz mazāk nekā nodarbināto skaits. Viena nodarbinātā gada produktivitātes kāpums joprojām bija zems, un tā vidējais ceturkšņa rādītājs 2015. gada pirmajos trijos ceturkšņos bija aptuveni 0.5% (2014. gadā – 0.3%).

Bezdarba līmenis 2015. gadā turpināja sarukt un 2015. gada 4. ceturksnī bija 10.5% (zemākais līmenis kopš 2012. gada sākuma). Kopš 2013. gada 1. pusgada novērotā bezdarba samazināšanās kopumā notika visās dzimuma un vecuma grupās. Kopumā 2015. gadā bezdarba līmenis bija vidēji 10.9% (2014. un 2013. gadā – attiecīgi 11.6% un 12%).

Lai gan euro zonas bezdarba līmenis kopš 2013. gada vidus būtiski sarucis, plašāki darba tirgus atslābuma rādītāji, kuros ietverti iedzīvotāji, kas piespiedu kārtā strādā nepilnu darba laiku vai pametuši darba tirgu, joprojām ir paaugstināti. Pašlaik vairāk nekā septiņiem miljoniem cilvēku piespiedu kārtā strādājot nepilnu darba laiku, jo trūkst pilnas slodzes darba, un tādu darba ņēmēju skaitam, kuri zaudējuši cerības atrast darbu (kuri vairs nemeklē darbu un pametuši darba tirgu), sasniedzot aptuveni septiņus miljonus, euro zonas darba tirgū joprojām vērojams būtisks atslābums.

4. ielikums

Privātā patēriņa loma tautsaimniecības atveseļošanās procesā

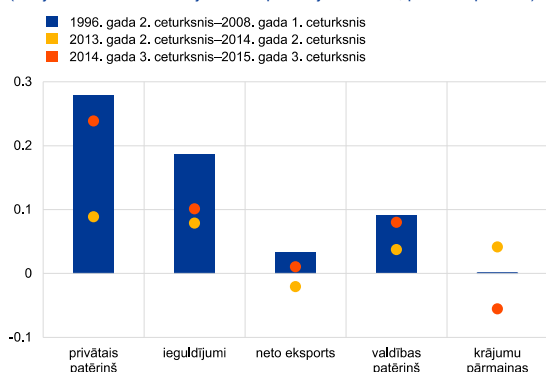
Privātais patēriņš bijis galvenais atveseļošanās procesa virzītājspēks euro zonā. Situācijā, ko raksturo neliels ieguldījumu apjoms, fiskālā konsolidācija un mērens tirdzniecības pieaugums, privātais patēriņš kopš 2013. gada sākuma pastāvīgi uzlabojies. Atšķirībā no ieguldījumu devuma IKP izaugsmē privātā patēriņa sniegums IKP izaugsmē četros ceturkšņos līdz 2015. gada 3. ceturksnim tuvojās tā vidējam pirmskrīzes devumam (sk. A att.).

Vienlaikus ar neseno patēriņa nostiprināšanos notikusi stabila darba tirgus uzlabošanās. Patērētāju konfidences palielināšanās kopš 2013. gada sākuma atspoguļo stabili reāli rīcībā esošo ienākumu pieaugumu, ko savukārt labvēlīgi ietekmēja pastāvīga situācijas uzlabošanās darba tirgos (sk. B att.). Bezdarba līmenis šajā periodā saruka par 1.6 procentu punktiem, taču tas joprojām būtiski pārsniedz pirmskrīzes zemāko punktu (2015. gada 4. ceturksnī tas bija par 3.3 procentu punktiem augstāks nekā 2008. gada 1. ceturksnī). Aplūkojot atsevišķas euro zonas valstis, nesena patēriņa palielināšanās bijusi samērā nozīmīga valstīs, kurās būtiski uzlabojušies darba tirgi. Ievērojama darba tirgu atveseļošanās notika īpaši Spānijā, Īrijā un Portugālē, kur vienlaikus bija vērojams arī būtisks reāli rīcībā esošo ienākumu un patēriņa pieaugums.

A attēls

Galveno IKP komponentu vidējais ceturkšņa devums IKP izaugsmē

(vidējais devums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni; procentu punktos)

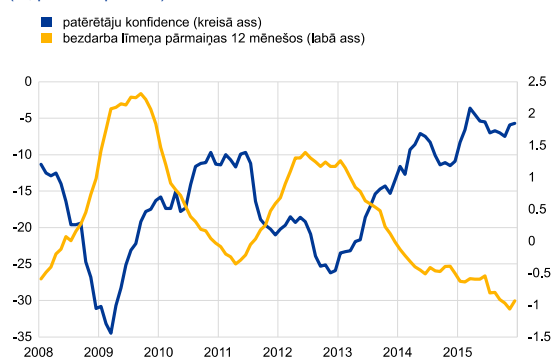

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

B attēls

Patērētāju konfidence un bezdarba līmeņa pārmaiņas

(%; procentu punktos)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

